

Robert Louis Stevenson POKLAD NA OSTROVĚ

S pátým svazkem se v edici poprvé objevuje anglosaský autor, navíc s klíčovým románem světové literatury.

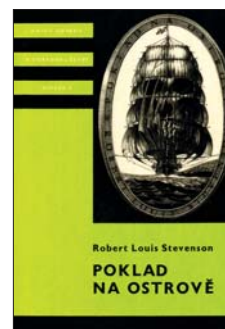
Jednoho bouřlivého večera kolem roku 1758 se v pobřežní krčmě objeví starý námořník Bill. Zjevně ho pronásleduje temná minulost – a brzy ho dostihne i smrt... Krčmářčin syn, chlapec Jim, objeví v jeho kufru tajuplnou mapu. Je na ní zakreslen neznámý ostrov s ukrytým pokladem obávaného pirátského kapitána Flinta. Souřadnice ukazují kamsi daleko do oceánu. Místní boháč baron Trelawney Jimovi uvěří a rozhodne se podniknout riskantní námořní výpravu. V Bristolu najme loď a posádku, a spolu s Jimem, lékařem Liveseyem a kapitánem Smollettem se vydají hledat ostrov. V té chvíli ještě netuší, že se do jejich posádky vetřeli bývalí piráti, odhodlaní zmocnit se lodi, mapy i pokladu. Vede je záhadný kuchař John Silver, muž s dřevěnou nohou a mluvícím papouškem.

Na lodi vypukne vzpoura a Trelawney s hrstkou přátel se ocitne na ostrově téměř bez prostředků. V pirátu Silverovi se nakonec pohne svědomí a pomůže Jima a jeho přátele zachránit. Poklad je nalezen, zločinci jsou ponecháni na opuštěném ostrově napospas osudu – a John Silver mizí během zpáteční plavby kdesi v Karibiku...

Poklad na ostrově vycházel poprvé na pokračování v londýnském časopise pro děti *Young Folks* v letech 1881–82. Do češtiny byl přeložen mnohokrát pod různými názvy (poprvé ho vydal J. R. Vilímek roku 1901 jako *Žlutý ostrov*). John Silver se stal archetypální pirátskou postavou a každý správný pirátský papoušek volá: „Samé dukáty! Samé dukáty!“ (viz např. knihy Arthura Ransoma).

V románu zaujme motiv černé známky, anglicky black spot. Jde o vážné varování. Tomu, kdo známku dostane, hrozí pro zradu či neschopnost smrt. Stejně tak ji z rukou pirátů později obdrží kapitán John Silver. O skutečném užívání černé známky nejsou dostatečné důkazy, nicméně Stevensona mohla inspirovat doložená tradice karibských pirátů, kteří odsouzenci za zradu či udání symbolicky ukazovali pikové eso.

Robert Louis Stevenson (1850–1894) byl plodný skotský spisovatel, básník a cestovatel, klasik světové dobrodružné literatury, dodnes jeden z nejvydávanějších autorů viktoriánské éry. Vedle *Pokladu na ostrově* je jeho stěžejním dílem filozofická sci-fi s nádechem hororu *Podivný případ Dr. Jekylla a pana Hyda*.

Z anglického originálu *Treasure Island* přeložila Hana Šnajdrová-Bílková.

Doslov „Robert Louis Stevenson“ napsal Aloys Skoumal. Mapa převzata z původního vydání. Slovníček výslovnosti v 5. vydání sestavila redakce.

Původní ilustrace George Roux. 5. vydání ilustroval Bohuslav Mikeš.

1. vydání v SNDK/Albatrosu. 1954. 240 stran. Náklad 50 000 výtisků.

2. vydání v SNDK/Albatrosu. 1957. 240 stran. Náklad 40 000 výtisků.

(3. vydání 1961 s ilustracemi Zdeňka Buriana a 4. vydání 1964 v SNDK s ilustracemi Františka Tichého mimo edici KOD.)

5. vydání v Albatrosu. 1969. 204 stran. Náklad 50 000 výtisků (dle *Bibliografický soupis 1969–1973*, 1975, v tiráži neuveden). Celkem 140 000 výtisků.

První dvě vydání jsou shodná, brožovaná s papírovým přebalem, celkově páté vydání v Albatrosu (resp. třetí v edici KOD) je vázané s laminovaným potahem a růžovou ořízkou.

Bohuslav Mikeš (1934–2003) pojal své ilustrace pro 5. vydání velice originálně, když kombinoval kresbu se zálibou v detailu s hlubším podtextem, často zašifrovaným do kompozice ilustrace.

Vynikal v portrétní tvorbě, hold svému příteli, zpěváku Waldemaru Matuškoví, složil ilustraci pro svazek 5, kdy jej namaloval jako kapitána Smolletta (s. 55).